

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

EN SVENSK-AMERIKANSK FÖRFATTARINNA OCH HENNES VERK.

Den andliga kommunikationen mellan Sverige och svensk-Amerika är på litteraturs områden i själfva verket ganska obetydlig. Det har skrivits och grubblats en del öfver möjligheten till ett rikare utbyte af litteratur, närmast öfver möjligheten att med de senare årens svenska prosakonst kunna ersätta den föråldrade, vanligen ytterst tarfliga underhållning, som bjudes svensk-amerikanerna, då de vilja läsa något på sitt hemlands språk. Hvad de å sin sida skulle kunna bjuda oss har blifvit mindre diskuteradt — i alla händelser på vår sida af Atlanten.

Något genljudande namn har den svensk-amerikanska litteraturen knappast, förutsättningarna för en litterär blomstring ha heller icke varit för handen. Våra emigrerade landsmän ha måst rikta in sin energi och intelligens på andra mera konkreta ting, och skuggan från den amerikanska kulturen har varit för tät och hög för att en själfständig, nationell svensk litteratur skulle kunna trivas där bredvid.

Och dock rymmer historien om Sverige i Amerika helt visst en outtömlig skatt af motiv för litterär behandling, motiv med sällsamma, tragiska, rörande och pittoreska moment. Något däraf har blifvit funnet, i storstäderna af Henning Berger t. ex., men helt säkert lever i Wisconsin skogar, i Minnesota och Illinois och vid stränderna af den stora Mississipi ännu kvar i den muntliga traditionen underliga historier från de dagar, då landet ännu ej låg stilla inför den hvita civilisationens fot, då den svenske nybyggaren odlade sin jord och lefde sitt lif med vildmarken och vildmarkens faror utanför knutarna.

Den, som icke förut tänkt på att här var en skatt för novellisten, kunde bli öfvertygad därom af en liten bok, som utkom i fjol, "Where the Mississippi flow", och som till författarinna hade dottern till en bland svensk-amerikanerna i Minnesota känd prästman mrs Emma Shogren-Farman. Boken är skriven på engelska, och den litterära formen sluter sig tämligen nära till den af amerikanska novellister i allmänhet använda, men stoffet är hämtadt ur det unga svensk-Amerikas historia och man öfverraskas af dess rikedom och variation. Endast bakgrunden till fablerna, den våldsamma, unga och berusande naturen i ett land, ännu icke allt för mycket solkadt af kultur, lyfter upp det hela till en högre dignitet. I ett stort land — stora öden,

Den skiss från Kalifornien samma författarinna ställt till vår disposition ger någon föreställning om arten och rikedom af det material,

FRU EMMA SHOGREN-FARMAN.

hvaraf hon säger sig ännu ha kunnat använda blott litet. "Traditionerna från de svensk-amerikanska pionjärernas kampår och den stora Västerens framsteg kommo till mig som ett rättmätigt arf," säger hon vidare och fortsätter: "Jag har den största entusiasm för de konstnärliga möjligheterna i vår svensk-amerikanska historia och tro på deras betydelse både för den svenska och amerikanska litteraturen. Att kunna på detta område åstadkomma något af verkligt värde skulle vara den största glädje för mig." Och helt visst har hon också funnit sin genre som författare. Om hon möjligen icke kommer att kunna framvisa någon särdeles rik produktion, om hon måste inskränka sig till att använda blott helt litet af sitt "älskade material", kommer detta antagligen att bero på att hemplikerna lägga beslag på henne. Hon är gift med en svensk-amerikan, doktor Charles Hugo Farman, och bosatt i Napa i Kalifornien, ej långt från S:t Francisco. "En dotter och tre söner skaffa ständigt sin mor full sysselsättning," skriver hon.

Den betyder dock mindre, kvantiteten af hennes litterära verksamhet. Hon har mutat in grufvan, redan det är en stor sak.

Sitt varma intresse icke blott för svensk-Amerika, utan ock för fädernas hemland, Sverige, betonar hon ofta och det har tagit sig uttryck i hennes önskan att genom Idun träda i förbindelse med en svensk läsekrets såsom nu har skett.

GUSTAF. EN BERÄTTELSE FRÅN KALIFORNIEN AF EMMA SHOGREN-FARMAN.

Detta är en enkel historia om en okänd lefnad som många andra i den gamla världen och den nya.

Gustaf var så ljus, storögd och rar som liten, att andra kvinnor afundades hans moder. Hans mörkblå ögon tycktes återspegla skogssjöns djup, där fädernehemmets gamla stuga låg.

Med tiden blef han en stor och stark yngling, och hela församlingen talade om honom som starke Gustaf.

Hästar och musik älskade han. Gent emot allt annat i världen var han lugn och vänlig, alltid vänlig. Men hästar och musik kunde få hela hans varelse att flamma upp i längtan och förtjusning. Att tala därom var dock icke hans sätt. Hvarför skulle han t. ex. tala om det underbaraste i denna del af världen: kyrkorgeln? Alla kunde ju höra den om söndagarna.

Då förde den med hvarje ackord i de odödliga gamla hymnerna den store gulhårige pojken med sig till en annan sfär. Han kunde hvarje psalm, och medan den gamle organisten spelade, till dess han blef röd i ansiktet och alla rundt om honom sjöngo med sina lungors fulla styrka, satt han tyst och väntade på de mest storslagna och gripande ställena. Han brydde sig ej om att sjunga, det hindrade honom att känna de underbara melodierna så som om hans själ vore ett strängadt instrument under den spelandes händer.

Han kunde gå miltals för att få se en häst som var särskildt beryktad. Han skaffade sig arbete på platser, där han kunde få något att göra med hästar, och blef snart känd som en skicklig hästkarl. Hästar och små föl kommo, när han kallade, han undersökte deras öron, tänder och fötter, och han kunde rykta upp det fulaste djur, så att det tog sig bättre ut. Hans egen fattigdom var så stor, att han visste han aldrig skulle äga en häst, men han drömde om att tjäna hos män, som hade många, och om att hästarna skulle hålla af honom, Gustaf, mer än sin herre.

Så for han till Amerika. Ja, det var det bästa, tänkte hans mor, äfven om hennes hjärta skulle brista. Hon hade ju fått arbeta för sitt bröd sedan hon var sex år gammal och hade sett sin unge make efter ett kort äktenskap duka under. Kanske hennes son skulle få det bättre öfver i Amerika. De förstodo icke, att de två aldrig borde ha skilts åt, nej, de valde helt enkelt den sämsta utvägen, som en del människor göra.

Han reste och arbetade och reste på nytt, till dess han kom till guldfeberns gamla distrikt

i Sierra Nevadabergen. Han var öfverallt välkommen som arbetare.

Han kunde bräcka upp stubbarne, fälla jätteträden, bygga stenmurar och tiga. Och det är egendomligt att ge akt på, huru talträngda människor sätta värde på den man, som arbetar och tiger.

De första tusentalen guldgräfvare i Södra Grufvornas dalsänkor hade en gång kommit och huggit in på sluttningarna, vändt på de röda jordtorfvorna, genomsökt dem och försvunnit för länge sedan. Gräs hade redan vuxit öfver de hålur de gräft, de nakna stenarna på de vida fälten voro minnesvårdar öfver begrafna förhoppningar snarare än segermonument. Ty många hade lämnat detta Eldorado med krossade hjärtan och illusioner. Men bergen köptes sedan för skogarnes skull, och män mätte trädstammarna efter mammutträdens måttstock, räknade endast med de största och lämnade topparna kvar att ruttna.

Gustaf arbetade i en verkstad, där guldet renades och smältes, och lärde sig snart att förstå en god del af yrkesuttrycken.

Men snart kom man underfund med, att den store svensken kunde handtera hästar, och man använde honom därtill. Han började göra små besparingar, och då han aldrig ens lade märke till spelhålorna, hvilkas

GUSTAF.

ägare roffade åt sig miljoner i guld utan att gräfva efter det, började han drömma obestämnda drömmar om att köpa ett litet rödt hus i en backslytning åt sin moder.

Ett stort, präktigt fikonträd hängde öfver det som ett patriarkaliskt tält och de stora skär- och hyttblommiga oleandrarna rundt omkring nådde öfver taket. Men en man i ett gruflager är alltför trött att skriva, när natten kommer, han rullar in sig i sin filt och somnar. Än mer, ett år är en så oändligt liten del af en ung mans lif, när han ännu är i början på tjugotalet, att han tycker han har god tid till allt han skall företaga.

Det stora spannet med de två vagnarnas last var klart att ge sig af ner åt dalen för dagens arbete. Gustaf hade varit med om att ställa allt i ordning. Det var en utrustning som man endast får se i Kalifornien. Han hade pröfvat hvarje knut och töm och rättat på den tunga draglinan samt gifvit ett äpple åt Pedro, ridhästen, den vänstra i sista paret. Tolf stora kraftiga hästar var det, vana vid de branta vägarna. Gustaf afundades af hela sin själ den spanske körkarlen, som fick sköta detta sexdubbla spann, sätta sig upp i sadeln och styra dem alla med en enda töm. Den lycklige gamle spanjoren, som kunde konsten!

Klockan var fyra denna augusti-

GULDFEBERNS GAMLA DISTRIKT I SIERRA-NEVADABERGEN.

morgon och luften var full af oleanderblommornas ljuftva doft.

Uppe på en klippa satt, uråldrig svart och förtorkad, den gamla vissna Calpina, den äldsta indianskan i hela grufdistriktet, öfver hundra år gammal. Hon var torr som ett stycke guld-kvarts, där hon satt som en nutida sibylla. Det mänskliga i henne var gömdt som guldet i stenen, i fall det fanns där alls. Hon sades vara stam-mor åt Jo, den spanske körkarlen.

En åska af eder bröt lös och väckte upp hela sällskapet. Jo hade fallit ned från den höga ställningen vid kvarnrännan och brutit benet.

Men foran måste gå och komma tillbaka med pumpverket. Under den torra sommarens svåra hetta blef det dagligen svårare att få vatten för guldgrävvarna.

Under jämmerrop och förbannelser sade gamle Jo, att den store svensken var den ende mannen i lägret, som kunde styra hästarna.

— De följa honom nog, om han bara lockar och går framför dem, stönade Jo.

Gustaf befalldes att ge sig af, ty Jos ord litade alla på. Han var fullständigt förvirrad, ty han hade aldrig i verkligheten kört de tolf hästarna med en töm, ehuru han i inbillningen försökt det hundratals gånger. Men i väg bar det, medan Jo ropade efter honom anvisningar på blandad spanska och engelska.

Den tjocka lädertömmen, som löpte längs med foran, var virad om hans arm. Den tunga läderpiskan, lång nog att nå första paret, bar han

DET STORA SPANNET MED DE TVÅ VAGNARNAS LAST.

öfver skuldran. En tung kedja löpte mellan de sex paren och hade fäste vid vagnens tistelstång. Kortare kedjor höllo vagnslinorna. Under vagnarna hängde vattenämbar och de två första hästarna hade bjällror.

Allt detta skulle styras med en enda töm, på en smal, slingrande brant väg, en uppgift som icke ens alla Kaliforniens namnkunnigaste formän gå i land med, och så ger man sig af under knakande och klirrande i långsam takt.

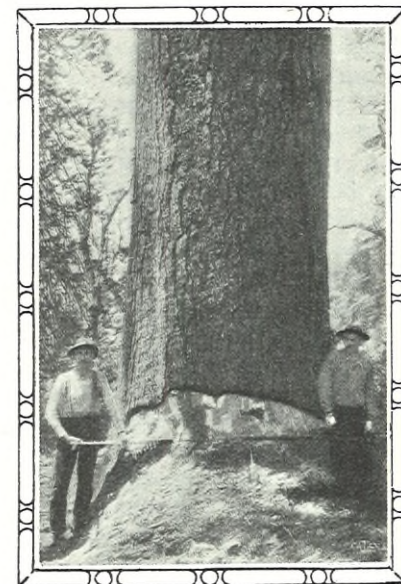
Gustaf kom välbehållen till staden och trampade dess gator som en som lyckats i sin högsta sträfvan. Alla de tolf hästarna hade ögonblickligen lystrat honom, han kände sin makt på ett sätt som är nödvändigt för framgång.

Den dagen var han som en af de andra brådsande, solbrända, dammiga formännen i den dammiga

gruistaden, och liksom de andra mottog han stadens afskedshälsning: Ett glas öl? — Och han tog det. Afskedsbärgarens stimulus och vikten af dagens stora händelse — det var toppunkten af Gustafs lif

— försatte honom i ett underligt tillstånd. Han var icke drucken, men man skulle knappast velat se honom som lokomotivförare på det snälltåg, där man hade sina kära.

De tolf hästarna skötte sig väl. Gustaf sade till sig själf, att han måste äga sex par sådana som dessa. Det var första gången han vågade hysa en så ärelysten tanke. Den hade knackat på förut, men som ni vet, kan inte en gång ett troll — det Gud förbjude — komma in i vårt hem utan att bli inbjuden.

KALIFORNISKT MAMMUTHTRÄD

Han beslöt att arbeta i grufdistriktet hela sitt lif, bland Sierras höga och svårtillgängliga berg, Ljus-kretsen (men det namnet kände han ej), som gifvit honom för första gången att smaka maktens triumf, så att alla hans sinnen skälfdes.

Han skulle börja gräfva guld för egen räkning. Det var icke omöjligt, att han skulle finna en af dessa "fickor", som nyligen hittats och tömts på sina sekelgamla skatter, och i så fall skulle han ha ett par händer rent guld i sin ägo. Och så skulle hästarna köpas.

Uppåt, stadigt uppåt gingo hästarna. Och uppåt, uppåt gingo hans drömmar. Hans sadelhäst skulle bli en vacker kastanjebrun och svart, hans högsta ideal i hästväg. Han

har utkommit och innehåller bland annat: drifning i metall, läderplastik, träskärning, målning å skinn m. m.

Finnes att tillgå i hvarje bokhandel samt portofritt direkt från Exp. af Konstslöjden i Hemmet, Stockholm. Pris pr häfte 60 öre.

4:de häftet af Mönstertidningen

Konstslöjden i Hemmet

Den kvinnliga rösträtten.

skulle ha mexikanskt arbete på sin sadel, men icke den stora fula mexikanska fasonen, som skymde hästen. Mässingsbeslag skulle den ha. Det var allt hvad han frågade efter af världens skatter.

Hans dagsverke nalkades sitt slut. En blänkande hvit dimma hängde öfver Cañons branter, så att furorna liknade hvita spöken i krökarna, där vägen snor sig om berget, huggen ut ur stenen som en hylla.

De tio klockorna på förhastarna pinglade vemodigt trött som klockorna vid en midnattsmässa.

Det var vid ett fruktansvärdt djup med klipp-hvass botten i den skarpaste krökningen, de gingo utom vägen, en liten smula förvirrade af denna ovanliga dimma, så tunn, nästan overklig. Ingen fanns på dessa ödsliga höjder nära nog att höra eller se den hemska katastrofen. Om hvarandra, kedjor, hästar, vagnar, last och man störtade de, djupare, djupare, i en afgrund, som tycktes bottenlös, mot en obarmhärtig klipphög. Hvit i månskenet, fick denna stenmassa, som en gång staplats upp af guldgräfvare, en förvillande likhet med bykyrkan därhemma.

Ett ögonblicks fasa, sedan barmhärtig medvetelslöshet —

Augusti-månen, Sierrans skördemåne, seglade öfver den mörka kaliforniahimmelen och blickade från zenit ned i djupen, där Gustaf låg.

Efter den långa kampen med döden var hans ande för alltid omtöcknad.

Han hade glömt den smula engelska han lärt sig.

Han lefver nu fram sina dagar i ett af de stora sjukhusen, nyttig, vänlig och blyg. Mycket nyttig t. o. m. för den stora staten Kalifornien, ty han utför allt tungt arbete, man lägger på honom. Han har också hundrade höns och kycklingar i sin vård och samlar stolt in äggförråden.

Sin fiol har han gjort sig själf af hvarjehanda materiel på småstunder. För sitt lilla kapital på banken skulle han kunna köpa en präktig fiol och mycket annat, men Gustaf minns ej mera att han har några pengar. I det gyllene kaliforniasolskenet står han ibland och söker tvinga fram ur instrumentet vemodiga melodier från sin barndom. Men den stackars ofullkomliga fiolen är icke ens i stånd att ge uttryck åt den musik han nu bär inom sig. En brusten lyra, en brusten själ. —

En amerikansk jurist är förmyndare för den store svensken och han kommer att se till att besparingarna på banken tillfalla den stora guldstatens kassor.

(Öfvers. från förf:s manuskript af Elin Wägner.)

Barngarderoben är en svensk upplaga af den enda i utlandet existerande tidning i denna bransch och står i förbindelse med kontinentens förmästa barnklädersaffärer och erhåller från dem rikhaltiga mönster till allt hvad som hör en välföredd barngarderob till. Tidningen är också tongifvande på sitt område samt utgifves på flere språk och i kolossala upplagor.

DET KAN EJ förnekas att ledarne af den kvinnliga rösträttsrörelsen i Sverige arbetat med stor öfvervillighet för sin sak, men det är jämväl en bitter sanning, att resultatet af dessa berömvärda ansträngningar hittills varit ytterst negativa. Orsakerna härtill torde kunna sökas i att agitationen från början kommit in på ett sidospår. En för rösträttsaken varmt intresserad kvinna, som ofta gifvit sina sunda tankar i olika ämnen form i Iduns spalter, tar här nedan till orda i denna kvinnornas vitalfråga och ställer rörelsens ledning under kritik, men en kritik, som dikterats uteslutande af önskan att bidra till problemets gynnsamma lösning. I en följande artikel anger förf:n några nya riktlinjer, efter hvilka hon anser att rörelsen bör ledas.

I.

Nederlaget.

DEN KVINNliga RÖSTRÄTTEN föll i riksdagen. Nederlaget kom knappast som en öfverraskning. Af Sveriges i rundt tal en och tre kvarts miljon vuxna kvinnor hafva endast tio tusen gått in i de kvinnliga rösträttsföreningarna, därmed demonstrerande sin bestämde önskan och fordran att blifva röstberättigade — ett försvinnande fåtal alltså. Men, invänder man, bakom rösträttskrafvet stå dock mångfaldigt flere kvinnor. Den kvinnliga röst-rättspetitionen räknade ju 140,000 namn. Det är sant, att petitionen ståtade med denna höga siffra, men detta sakförhållande sådant det ter sig nu, när det ligger tillräckligt långt tillbaka i tiden för att i sin helhet kunna öfverskådas, synes vitna betydligt mer om namnsändarnas energi än om undertecknarnas hängifvenhet för rösträtts-saken, ty hade petitionen, hvilket man ju på sin tid ville göra troligt, verkligen uppburits af ett djupt känt rösträttsbehof och ett allvarligt menadt rösträttskraf, så skulle gifvetvis petitionärerna icke nöjt sig med den på det hela taget ganska litet sägande obetydlig-heten att raspa ner sina namn på en lista, som af tjänstaktiga händer trugades på dem, utan äfven gått in i de kvinnliga rösträttsföreningarna, hvilka ju måste anses som de organ, genom hvilka den kvinnliga rösträtten skall vinnas. Intet ställde sig hindrande i vägen härför. Medlemskapet förpliktade dem icke till något som helst arbete, vållade dem icke ringaste besvär, och årsafgiften, ett och ett halft öre pr vecka räknadt, borde icke kunnat afskräcka ens den allra fattigaste.

Med hänsyn till det energiska rösträttsarbete, som under de senaste åren bedrifvits, och hvilket till hufvudsyfte haft just att värfva föreningsmedlemmar, kan det låga medlemsantalet icke tagas som annat än ett eklatant bevis på, att de svenska kvinnorna i allmänhet icke äro rösträttsintresserade. Härför talar också på ett mycket tydligt sätt den omständigheten, att rösträttsnederlaget i riksdagen icke förorsakade den minsta uppståndelse inom kvinnovärlden, icke gaf anledning till ens den svagaste protest från det hållet. De svenska kvinnorna hafva inga bestämda sociala och politiska önskemål, för hvilkas förverkligande de behöfva rösträtten. Rösträtten är en rättighet, som de icke veta sig hafva någon praktisk användning för, och som därför är dem absolut likgiltig.

Utän tvifvel hafva den kvinnliga rösträttsrörelsens ledare haft blicken öppen för denna kvinnornas rösträttsliknöjdhet och varit besjälade af en lefvande åstundan att få den undanröjd och ersatt med ett starkt rösträttsintresse. Det synes emellertid, som skulle de härutinnan hafva grundligt misslyckats, och det torde icke vara uteslutet, att orsaken till misslyckandet

ligger i det olämpliga sätt, hvarpå rösträttsarbetet såväl utåt som inåt bedrifvits.

Utåt har man arbetat i beskedlighetens och oförarglighetens tecken. I känslan af sin svaghet och med vetskap om föreningsmedlemmarnas rätt svala intresse för saken har man ansett det taktiskt klokt att åt rörelsen gifva ett program, som genom sin måttlighet och hofsamhet icke kunnat reta till motstånd. Man har på programmet upptagit endast ett enda kraf, hvars rättmätighet icke kunnat bestridas, nämligen full medborgarrätt åt kvinna som åt man. Man har dessutom gjort sig all möda att eftertryckligt betona, att denna rättighet, om den erhålles, af kvinnorna icke skall användas för att främja några speciellt kvinnliga önskemål, utan att kvinnorna skola komma till fördela sig på de redan befintliga manliga politiska partierna och viga sina krafter åt realiserandet af deras program. Denna försiktiga politik utåt har efter önskan och beräkning haft till följd, att det kvinnliga rösträttskrafvet icke från något håll mötts af ett direkt motstånd. Alla partier hafva erkänt det principiellt berättigade i krafvet, och ett par af dem hafva till och med funnit det opportunt att upptaga det på sina egna program. Allt detta hindrar naturligtvis icke, att det bland männen, af hvilka de olika partierna bestå, finnes en utpräglad motvilja mot den kvinnliga rösträtten och en bestämd obenägenhet att låta den blifva till verklighet, så länge det finnes någon möjlighet att förhindra det. Männen bekämpa icke kvinnorrösträtten, men de tillämpa i fråga om den en uppskofs-politik, som på grund af sin halhet och oät-komlighet är svårare att öfvervinna än ett öppet och ärligt motstånd. När den kvinnliga rösträtten i våras föll i riksdagen, föll den helt säkert för att icke med utsikt till framgång kunna upptagas till förnyad behandling, förrän krafvet på rösträtt frambäres icke som nu af en försvinnande minoritet, utan af en stark majoritet bland kvinnorna — en tidpunkt, som, att döma af det hittills vunna resultatet, ännu mycket länge skall låta vänta på sig.

Om arbetet utåt varit anlagdt på att undvika öppen strid, så har arbetet inåt ledts af en tydlig önskan att samla och att förhindra splitt-ring mellan de olika partiåskådningarnas kvinnor. Man har varit angelägen om att hastigt vinna ett resultat värdt att framvisa och möjligt att i rösträttsstriden draga fördel af, man har satt till alla krafter för att ernå detta och alldeles förbisett nödvändigheten af att med tanke på framtiden arbeta fram ett fast sammanhållet, starkt kvinnoparti. Man har haft sig bekant, att det inom vårt land funnits en del kvinnor, intresserade för samhällseliga angelägenheter antingen i konservativ, liberal eller socialistisk riktning. Då det var att antaga, att alla dessa kvinnor för egen del skulle anse sig hafva användning för och därför äfven önska rösträtt, kunde man beräkna att, i händelse ett kvinnligt förbund med uteslutande uppgift att verka för den kvinnliga rösträtten bildades, de allesammans skulle skynda att ingå som medlemmar däri. Gåfves däremot åt förbundet äfven andra uppgifter än ett blott och bart rösträttsarbete, riskerade man möjligen, att många kvinnor skulle stötas tillbaka af det ena eller andra af dessa önskemål, hvilket icke stode i samklang med deras egna politiska åsikter. Man valde därför det första alternativet, gjorde förbundet neutralt och vann därmed som medlemmar så många socialt och politiskt intresserade kvinnor vårt land äger, de tio tusen, som nu utgöra Sveriges kvinnliga rösträttsförbund.

Men härmed var också allt vunnet hvad som med den använda metoden kunde vinnas och möjligheten af nya framgångar utesluten. För-

Barngarderoben

Pris för helt år 3 kr.; halft år 1:60 kr.
Lösnummer 30 öre.

Barngarderoben utkommer med ett rikhaltigt illustrerat nummer i mån., åtföljdt af en dubbelsidig mönsterbilaga med en mängd tillklippningsmönster. Den bör sålunda blifva af ofantligt värde för hvarje moder, helst som den därjämte lämnar henne en god hjälp med barnens sysselsättande, och gifver mer än tillräcklig ersättning för prenumerationspriset.

bundets enda programpunkt, rösträtt åt kvinnan, tillfredsställer de kvinnor, som redan veta till hvad de ämna bruka sin blifvande makt och myndighet, men den är absolut ur stånd att ensam för sig verka väckande, dragande och lockande på den betydligt större skaran af socialt och politiskt liknöjda kvinnor. Förbundet med dess nuvarande program har faktiskt ingenting att bjuda den stora massan af kvinnor och kan därför ej heller i ringaste mån påräkna deras sympati och understöd. Som enda målet för sin sträfvan har förbundet uppsatt rösträtt och valbarhet åt kvinnan. Det har *icke* samtidigt uppställt några bestämda kvinnliga önskemål, hvilkas realiserande skulle sammanfalla med rösträttens genomförande. Man begär således af kvinnorna, att de i massa skola vara i besittning af eller utan vidare kunna förvärfva det allmänna politiska och sociala intresse, som endast undantagsvis påträffas hos männen, hvilka ju dock måste anses sitta inne med ojämförligt större betingelser härför. Det torde vara mycket få män, som af uteslutande samhällsintresse med lif och lust deltaga i det politiska arbetet. Männens politiska lifaktighet framkallas väl som oftast af begär och behof att tillgodose sin egen, sin kårs, sitt yrkes, sin klass', sin hemorts fördel eller att söka bringa till lycklig lösning ett humanitärt syftsmål, hvilket för dem blifvit en lifssak. Det är att både förundra sig öfver och beklaga, att den kvinnliga rösträttsrörelsens ledare med detta faktum för ögonen icke på rörelsens program jämsides med krafvet på rösträtt uppsatt bestämda kvinnliga fordringar, till hvilkas uppfyllande rösträtten skulle tjäna. Om rösträtten på detta sätt gjorts till det medel, genom hvilket kvinnorna kunnat vinna bestämda fördelar eller framtvunga reformer, som synts dem nyttiga och nödvändiga, skulle den för dem erhållit stort praktisk värde och följaktligen blifvit något, som de med all ifver bemödat sig om att förvärfva.

Hade programmet på detta sätt utvidgats, hade det antagligen varit slut med den sämja, som nu råder inom det, politiskt sedt, så mångfärgade kvinnliga rösträttsförbundet, men är manne icke denna sämja i grund och botten så litet värd, att den kunnat och bort äfventyras? Som det nu är, sammanhållas medlemmarna af ett enda intresse, förvärfvandet af rösträtt åt kvinnorna, under det deras öfriga sociala och politiska åsikter gå stick i stäf mot hvarandra. Samma förbund sluter inom sig den stockkonservativa damen och den ungsocialistiska arbeterskan. Sympatien dem emellan är minimal, förtroendet intet, sammanhållningen den lösaste och möjligheten af samarbete så godt som ingen alls. Betecknande just för den bristande sammanhållningen och svårigheten af samarbete och allt arbete öfver hufvud taget inom detta så heterogena förbund är den totala overksamhet, som förbundet under de gångna åren visat. Allt hvad det, samlat som helhet, åstadkommit är den litet sägande rösträttspetitionen och en deputation till regeringen, utöfver detta — ingenting! För stora grupper af kvinnor betydelsefulla frågor hafva under tiden väckts, behandlats och afgjorts — lärarinnornas, de kungliga post- och järnvägstjänstemännens löneförhållanden, rätt för fabriksarbeterskorna till nattarbete och andra spörsmål — utan att rösträttsförbundet, denna vår dock största, kvinnoförening kunnat rycka upp sig ur det tillstånd af slöhet och maktlöshet, hvari det är försjunket, för att göra ett uttalande till förmån för kvinnorna, som kämpa för sin rätt, och därigenom tilldraga sig deras uppmärksamhet, förvärfva sig deras erkänsla och därmed — för framtiden — deras stöd.

Som en sammanfattning af det ofvan anförda kan sägas, att den kvinnliga rösträttsrörelsens ledare arbetat efter ett program, som icke väckt oro och strid, men som icke heller förmått att entusiasmera. Utåt har man lidit det förkrossande nederlaget i riksdagen, inåt har man lyckats samla de redan förut socialt och politiskt vakna kvinnorna till ett förbund, hvars medlemmar förenas af ett intresse och söndras af kanske *tio*, ett förbund således, som är ytterst svagt i konstruktionen och utsatt för att när som helst sprängas isär, ett förbund, som på grund af att det icke har någon reell valuta att utlofva, saknar förmåga att draga till sig den stora mängden af kvinnor.

BLACK PENCIL.

Mors hemlighet.

Af Bertil Brit.

LIFSALSTRINGENS stora mysterium — med hvilka grannliga och dock öppna, ärliga ord skall en mor, en far kunna uppenbara detta för sina frågande och undrande barn? Det är ett af dagens aktuella spörsmål. Nedanstående lilla pastell, gjord med kyska färger, har något att förtälja härom.

MOR, DU SER ibland ut, som om du hade en hemlighet. Mors äldste, en gosse om tio år, såg på henne med ett par mörka ögon fulla af frågor och glad undran.

Den yngre brodern såg också upp och då han såg mors ansikte, sade han:

“Mor, har du en hemlighet?”

Mor hade fyra omkring sig; de två gossarne och två små flickor. Stora syster, som var sex år, och lilla syster, som var tre. Far var borta på långresa öfver främmande haf, han skulle ej komma hem på månader än.

Därute kom vinterns snö drifvande med en så hård vind, att barnen gömt sig undan inne hos mor, då sparfven gömde sig i ladan och talgoxen under granarnes tätaste grenar.

De båda gossarne målade. Stora syster Elsie sydde med silke korsstygnbroderi på stramalj och lilla syster sydde också på ett stycke papp, med en blomma i brokigt tryck som mönster. Till redskap hade hon en stoppnål med en ullgarnsända uti och med säkerhetsknut för ögat, och där den gått fram genom mönstret, hade den lämnat spår efter sig, som då man går med träsor i snösörja.

Nu sågo de alla fyra på mor i glad förväntan.

Mor såg från den ena till den andra och hennes mörka ögon strålade; så mötte hennes blick stora systers, vidöppen, i intensiv väntan. Mor böjde sig litet fram emot henne:

“Elsie, vill du ha en liten syster eller bror kanske?”

“Å, mor!” Stora syster måste slå ihop sina små händer och hon höll på att tappa lappen med silkesömmen på, men fick i sista stund fatt i den med knäna.

Den andre gossen i ordningen såg halft glad, halft misstrogen ut.

“Mor, har du verkligen en åt oss?” frågade han.

Då lät mor sitt arbete sjunka i skötet och såg rundt om på sin lilla skara.

“Ja, små kära,” sade hon, “jag har verkligen en åt er.”

Lilla syster steg upp från sin stol och kom fram till mor. Stoppnålen hade hon inne i sin knutna hand, pappbiten släpade efter; vackrare blefvo just ej stygnen däraf, men lilla syster

märkte det ej, hon var helt upptagen med att undra.

“Hvad har du, mor?” sade hon.

Gossen nr 2 lade en stadig bred liten hand på systemens silkeslena hjässa.

“Anna-Greta får ett litet barn af mor,” sade han så faderligt mildt och upplysande, “ett litet som är mindre än Anna-Greta själf, en liten syster kanske.”

“Å mor,” hon smög sig intill mors knä, “kanske hon blir så stor som dockan Agnes ... och söt ...” orden riktigt smälte i munnen på treåringen, som tog ömmaste vård om sina dockor.

“När får vi henne?” frågade stora syster.

“När sommaren kommer.”

“Har mor henne redan?”

Mor dröjde litet med svaret, men store bror kom henne till hjälp.

“Kanske mor gömmer henne åt oss så länge,” sade han.

Han och mor hade en hemlighet gemensam, lifvets sköna hemlighet. I en ensamhetens högtidsstund hade mor varsamt dragit undan förlåten till lifvets allra heligaste och gått dit in med den lille sonen vid handen. Fram till lifvets källa gick hon och lät gossen se sin egen bild i dess spegel.

“Han skapade dem Man och Kvinna.” Den lille hörde orden från mors läppar, såg det rena och klara i mors blick. Det första Edens vidder öppnade sig omkring dem, dess sol sken på mors litet sänkta hufvud. Hon talade lågt och stillsamt, då och då med litet skygga ord, men klart och sant väfde de sig samman inför piltens ögon. De starka trådarna i bården buro fars namn, och hvar helst det sedan gled från mors läppar in i väfven, där sprungo gyllene rosor upp i det hvita tyget.

Utanför brusar lifvet. Det knackar på ensamhetens stängda dörr, och den lille måste ut till leken och arbetet, men alla de ord mor hade talat, gömde han i sitt hjärta.

“Af hvem har du fått henne, mor?” sade stora syster.

“Af Gud och af far.”

“Far!” Stora systers ögon stodo åter vidöppna, — “vet far om det, mor?”

Men öfver mors ansikte gick ett ljus, som stora syster inte förstod.

“Ja,” sade mor, “far vet om det och är så glad, vet Elsie.”

Gossen nr 2 satt och såg på mor. Han var åtta år. Han undrade litet, men inte mycket. Store bror arbetade vidare med ett stillsamt allvar i sitt barnsliga ansikte.

De talade litet om att det skulle bli roligt, undrade om mor ville ge dem en bror eller syster, men så började gossarne bli flitiga med sin målning. Mor var inte mycket meddelsam, hennes tankar voro visst därborta, där lillbarnet ännu fanns, det intrycket fingo de. Stora syster tog itu igen med sin silkesöm. Mor satt tyst, borta bland tankarna.

Men lilla syster, som var så kär i sina dockor och smektes så gärna och hade så mörka ögon, så mjuka små lemmar och ett hår så lent och silkesmjukt och blekt, som om solen skinit för mycket på det, hon lade sin söm, stoppnål och allt på stolen och kom tillbaka till mor. Hon stödde sig med händerna mot mors knän, reste sig på tå och räckte sitt ansikte upp mot mors, och med munnen aldeles intill mors mun hviskade hon:

“Hvar har du henne, mor?”

Mor tvekade litet, men så tog hon en af de små mjuka händerna och lade den upp under sitt hjärta.

“Här, du lilla kära,” sade hon, och hennes ögon sågo ned i lilla systers, som voro stilla,

**Skönhet
är
makt.**

För hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok afhandlande **Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

**Parfymeri
Louise,
— Stockholm. —**

svarta, djupa, som ett tjärn i skogen, när vårljuset går högt däröfver och intet vinddrag stör dess ro.

Men lilla syster vände örat mot och lyssnade. "Mor," sade hon, "det tickar därinne, är det ditt hjärta, mor? Hanna säger att det är mitt hjärta, som tickar här." Hon höll den andra lilla handen mot sitt eget bröst. "Bor hon i ditt hjärta, mor? Lilla mor!" och hennes röst blef så inställsamt smeksam, "tror inte lilla mor att Anna-Greta kunde få, när Anna-Greta blir stor, ett litet barn, som kunde bo i Anna-Gretas hjärta?"

"Stappeln."

STAPPELN utanför kyrkogårdsgrindarne står trygg med sin fot bland granarne och lindarne; men i dess topp spela vindarne...

Stappeln är murken nu af årena, men duger än till att samla och leda församlingsfårena

med sin klocksång, liksom en herde sina får med en locksång...

Så sjunger det från stappeln i morgonstunden, när solen går upp på himlarunden:

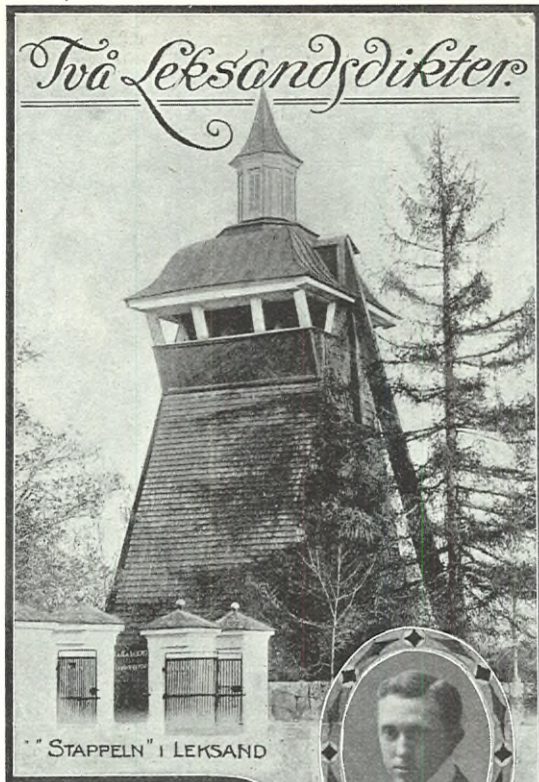
Upp alla Leksands pigor och drängar, kullor och masar!
Upp ur era sängar!
Klockan är sex nu.
Tänd elden på härden och koka ert kaffe.
Gån se'n till era gården och plöj och harfva!

Och när kvällen faller på, sjunger det i stappeln så:

Klockan är åtta.
Dagen är förbi.
Gå, lägg er, masar, och följn dem I, små snälla kullor!
Sof sedan sött och hämta er hvila; man blir trött af dagens tunga...

Om söndagsmorgnarna kallar stappelgamlingen samman hela församlingen:

Kom, kom,
Kom till Guds hus,

"STAPPELN" I LEKSAND
af Sigurd Rudner

låt skina Guds ljus
i din mörka själ
för ditt eviga väl!
Hämta din styrka
i helga Guds kyrka...
Skynden er alla!
Kom, när vi kalla!

Men när masarne och kullorna för sista gången färdas kyrkvägen, låter sången:

Anyo en får ro,
får vandra
till de andra,
som i grafvarne bo...
Hvila i frid i mullen
under den gröna kullen...
Salighet bor i griften,
långt mer än i lifvets skiften...
Lifvets stråtväg är öde,
Saligast äro de döde...

Mor lyfte henne upp i sitt knä och hon kröp ihop som en fågelunge.

Skymningen kom med tysta steg in i rummet. Den bredde ut sin slöja öfver gossarnes färgböcker och stora systers silkessöm och lockade barnen bort till fönstret för att se snöflingorna dansa utantför. Den satte sig ned borta hos mor och lilla syster och hviskade drömmar i mors öron, medan lilla syster somnade och fars stora skepp gick i solljus och sommarvind borta på de främmande hafven.

Sol-sång.

Jag hör... jag hör
det dallrande ljudet
af klocksång...
Dess ton är spröd
som det veka sinnet
hos en nordisk ungmö;
och den är blå
som ungmöns öga...
O, hvad jag undrar,
hvad det mände vara
för klockor, som sjunga
med sådan ton,
så dallrande spröd
och blå...
Männe det kan vara
klockorna i kyrkan?...
Storklockan är det inte;
den är inte så spröd...
Kanske det är lillklockan...
men dess ton är inte blå...
Hvad är det då för klockor,
som sjunga sitt ljufva
sjungande sjung?...
... Tyst! Jag hör
en sparv gäcksamt
hviska i mitt öra:
"Dummer, dummer diktare...
Campanulaklockorna
är det, som sjunga...
Det kunde du ha begripit själf."
Jag frågar då sparfven
en smula skamsel:
Men hvarför sjunga då
Campanulaklockorna i dag,
och hvad sjunga de?
Och sparfven kvittrar:
"De sjunga en solsång
för att solen skiner...
Dummer, dummer diktare,
kunde du inte
ha begripit det själf?"

Två födelsedagar.

EN INOM våra musikaliska kretsar mycket känd och skattad personlighet, pianisten fru Ida Åqvist, f. Hjort, fyller den 11 dennes 60 år.

Efter att ha genomgått härvarande Konservatorium, där van Boom och Ludvig Norman ledde hennes pianistiska utbildning, blef hon elev af Neupert och Smetana. Äfvenså var Edvard Grieg någon tid hennes lärare, under det hon uppehöll sig i Kristiania.

Fru Å. har medverkat vid åtskilliga konsalter såväl i Stockholm som i Göteborg, vid hvilka hon rönt lifligt erkännande som framstående pianist. Hon möter de sextio lefnadsårens börda med spänstigt sinne och utöfvar alltjämt en flitig verksamhet som lärarinna i pianospelning. Bland sina elever räknar hon vår nuvarande kronprins samt prins Wilhelm.

STOCKHOLMS nuvarande äldsta invånarinna är f. d. trotjänarinnan Johanna Bärns, hvilken i dag den 10 september fyller 100 år. Född i Träne församling i Kristianstads län, där fadern var jordbrukare, kom hon till Stockholm vid 23 års ålder och har sedan under sin långa lefnad haft tjänst i framstående in- och utländska familjer. Tack vare friherrinnan Louise Falkenbergs frikostighet, i hvars föräldrahem — det kända Ekmaniska — hon varit, får hon nu tillbringa sina sista lefnadsår i lugn och ro på Stockholms nya sjukhem. Hennes hälsa är, trots den höga åldern, jämförelsevis god och hon för ett rörligt lif såväl inom som utom sjukhemmens område.

FRU IDA ÅQVIST, FÖDD HJORT.

FRÖKEN JOHANNA BÄRNS PÅ 100-ÅRS DAGEN.

LUZERN

© Förmäm vistelseort under sommaren. ©
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

En ny ut-
ställning
af
RICHARD HALL

I ETT AF VÅRA nummer föregående höst introducerade vi den nordiske konstnären Richard Hall för vår läsekrets, och anledningen var, att den sedan årtal i utlandet bosatte målaren — han äger ateljéer både i Paris och New York — då hade en utställning här i Stockholm. Sedan dess har han gift sig med en svenska, född v. Mühlenfels, och befinner sig nu åter här med en serie nya porträtt, som han i dessa dagar börjat exponera i Theodor Blanch's konstsalong vid Hamngatan.

Det slår genast betraktaren att artisen lefvat fjärran från våra konstförhållanden, att företrädesvis miljonstädernas mondäna människor stått modell för hans pensel, som alltid rör sig med stor fart öfver dukarnas ytor och ger färgvalörerna utan tvång.

Den unga slanka damen med det glittrande leendet och blommorna i skötet är konstnärens dotter från ett föregående gifte; bilden är målad med artistisk savoir faire och får väl anses som ett typiskt

prof på den flotta porträttkonst, hvilken står högt i kurs hos New York-miljardörerna vid Fente avenyn.

De amerikanska och franska kvinnorna ur den förnåma världen "göra sig" i allmänhet bra på duken — det framgår jämväl af de öfriga exponerade dampporträtten, som alla tala samma språk: lyxens och dollarklangens.

En bild, som torde väcka särskildt intresse, är porträttet af den vida bekante tenoren Caruso, hvilken här förekommer i en af sina bravurroller, Vasco da Gama i "Afrikanskan". Ansiktet är kraftigt modelleradt och uttrycket har lif och eld. Själva dräkten med harnesket, ordenskedjan och manteln har konstnären utfört med stor virtuositet. Hans styrka som färgvirtuos talar också ur porträttet af den unga dam, som djupt dekolleterad sitter vid tebordet och ler mot åskådaren. Det är en ljuseffekt af stort raffinemang och förträffligt studerad.

S: T HUBERTUS TID är nu inne, då jakten går genom de svenska skogarna till ackompanjemang af hornsnygler och stöfvarska. Vår konung med sitt jaktsällskap har rylligen inlett raden af stora höstjakter med en älgjakt å Grönbo kronopark, hvarifrån vi här meddela en af Lindesbergs fotografen A. Michelson tagen bild från en jaktrast vid Bergshyttan. De olika personerna äro, räknade från vänster till höger: Hofjägmästaren Baron K. Bonde, Major O. Ankarcrona, Herr Leijon, Jägmästar Fornell, Ingeniör Koller, Excellensen friherre Trolle, Öfverjägmästar U. Wallino, Jägmästar G. Ramstedt, Landshöfving Nordström, Minister Taube, Hofjägmästaren E. v. Eckerman, Kapten Galin, Kammarherre Baron D. Beck-Friés, Förste Hofjägmästare greve Tage Thott och Jägmästare Örström.

Några skolpojks- och studentminnen från Fyris' strand

i glad ordning upptecknade af Manasse.

XII.

Jakob Axel Josephson, Johan Anton Waldenström och "Kajsa".

DET VAR EN EFTERMIDDAG i slutet af juli 1879. Öfver Uppsala låg en sådan där egendomlig sordin, som flere veckors strålande solskensväder kan framtrölla, speciellt öfver slätlandet. Inte ett löf rörde sig, himlen liknade en ljusblå, blankpolerad ballong, där icke ens den minsta ulltapp störde ytan. Allt hade likasom stannat, stod stilla och njöt och doftade i parker och trädgårdar och inne i "Botaniskan", njöt af friden, som hvilade öfver nejden, njöt af att allt i naturen var färdigt, fulländadt — kunde inte komma längre i utveckling.

Stod man uppe på Slottsbacken och tittade ut öfver slätten, låg staden där nedanför så stilla och liknade med sina många röda tegeltak och sin vackra samling trädgårdar ett stort kräftfat garneradt med dill, och vandrade man nedför backen åt Carolina till, stördes den stora stillheten och tystnaden endast af kajorna, som under entonigt hallojande outtröttligt lekte och dansade rundt gamla kyrkans svartgröna kopparhattar. Nere i Engelska parken, framför gamla Kemikum, var det lika fridfullt, lika tyst; på de gröna sofforna rundt Karl Johans-bysten satt en och annan hvitmossa och försökte ta igen, hvad den förrådiska våren stulit, samlade sina tankar rundt dogmer, straffparagrafer och fysiska problem.

Då och då togs en liten siesta för att undersöka inskriptionerna på runstenarne vid sidan af stora vägen, och med ganska jämna mellanrum hördes det krassa, intetsägande ljudet af krocketklubban mot klotet, litet gnabb om "femte ringen" och morrande om allt för lång "skjutsning".

Tiden kröp fram, humlorna surrade inte längre i de härliga lindarna, bofinkarne och sylviorna hade tystnat, deras sångarsäsong var slut för i år, och solen hade några timmars färd kvar, innan den gick att dala bakom kyrkogården och Rickomberga.

Inne på planket i Annerstedtska gården sutto uppkrupna som sällskapsfåglar ett dussin ungar i lifligaste samspråk, Atterbomar, Cla-söner och syskonen. Det hade varit en högtidseftermiddag för oss i sommarstadslifvets ofta gråa enahanda. Landshöfding Adolf Hamilton, "gamle grefven", såsom vi barn alltid kallade honom, hade i dag haft oss på bete i "Lugnet", den stora trädgården bakom Cell-fängelset, och där hade vi under en och en half timmes tid njutit och småknuffats i krusbärsbuskarna och förstört magarne för tio dagar minst genom att kappäta de härligaste mörkröda, gula och gröna krusbär, som en trädgård kunnat frambringa.

För oss voro dessa sällsynta, eftersträfvansvärda utflykter till "Lugnet" fullständiga Aladinsvandringar bland smaragder, rubiner och topaser.

Öfvermätta, med bären ända uppe i Adams-äppet, sutto vi där och grälade om, hvar de bästa buskarna funnos, och hvar man skulle börja, nästa gång "gamle grefven" kom ned från slottet och inbjöd till ny sköfving, då lilla dörren i gatuporten plötsligt öppnades, och en

JAKOB AXEL JOSEPHSON.

liten man med gråsprängdt helskägg, kolsvarta ögon och vänligt, bredt leende kom in på gården och gick fram till de yngsta i sällskapet, Hedvig och Holger, som sutto och lekte nere i sandgropen.

Han var i dag likasom nästan alltid om sommaren klädd i gråa benkläder, hvit väst, mörk rock och en ljusgrå, rätt stor filthatt. Alla pojkarne och flickorna flögo ner från planket som höns från sina pinnar, pojkarne ströko flagg och flickorna stöpte ljus, och alla måste han med eller mot sin vilja ta i hand, ty det hörde till god ton, att man skulle fram och hälsa.

"Är pappa hemma?" frågade han äldsta bror, Carl Göran, som han hade ett aldeles särskildt godt öga till, därför att han börjat spela violin. "Jag skulle vilja tala med honom om dig och Sven och Ellen."

Aldrig har jag känt mig så förbigången i mitt lif och spetsat öronen så vådeliga som vid denna, såsom jag tyckte, egendomliga fråga, särskildt som mannen tillade något om, att det gällde sjunga. Jag följde honom upp till far, som stängde dörren midt för näsan på mig, men i långa salongen utanför, just i samma rum, där Erik Gustaf Geijer suttit och komponerat många af sina vackraste sånger, gick jag äggsjuk, ängslig som en tentand, och då och då lade jag örat till dörren och lyssnade till deras samtal därinne i skrif- och tentamensrummet.

Det skulle bli prästmöte i tre dagar i Uppsala, och ärkebiskop Anton Niklas Sundberg önskade sång i domkyrkan. Ärkebiskopen hade vänt sig till director musices, och nu var han själf därinne hos pappa, han, Jakob Axel Josephson, som vi barn sågo upp till med sådan djup vördnad. Han hade kommit för att anmoda de äldre syskonen biträda i sopranstämman, och jag skulle inte få vara med, som redan var en nioårig man och ett års simkandidat, jag som sjungit, långt innan jag fick flaska. Nej tack! Det var väl starkt! Hjärtat dunkade i bröstet och höll på att stoppa för alltid, och när öfverenskommelsen därinne var slut och dörren till det allra heligaste slogos upp, var det undertecknad, som satte i med en gråt, rättare sagdt ett vrål så infernaliskt, att "gubbarne" baxnade och tvärstannade.

Pappa blef arg, men Jakob Axel Josephson som kunde uppfatta det ideligen under tjutandet upprepade "Snälla farbror, får jag vara med, får jag vara med!" drog till med sitt allra bästa, bredaste leende, så att hela tandraden

syntes, gick fram och tog mig om hufvudet och sade helt stilla, för pappa avväpnande och för mig synnerligen lugnande: "Ja visst, min käre gosse, ska du vara med, och välkommen i morgon kl. 10."

Detta blef mitt första uppträdande offentligt, och aldrig skall jag glömma de härliga repetitionsdagarne och det tre dagar långa prästmötet mellan kl. tio och tre på förmiddagarne och klockan fem och åtta om aftnarne.

Hela den kyrkliga ritualen, som berör sång, fick man noggrant lära sig under Josephsons stränga, säkra taktpinne, och dessutom inöfvade han ur sin egen samling "Zion" den ena lilla pärlan efter den andra från Palestrinas "Gloria in excelsis" till de modernaste psalmer, allt för blandad kör.

Ännu i dag kan jag känna den egendomliga hänryckningens nyhets känsla, när jag första gången bland en massa fullvuxna kvinnliga sopraner fick klämma i af all kraft i Rysk vespersång: "Det är en ros utsprungen af Jesse rot och stam", eller i den oändligt sköna, men svårjungna: "Du Christe, sol och dag oss är, du skall oss alltid blifva när", där jag för första gången i mitt lif fick känna på synkoper.

Mellan körerna höllos långa, för oss barn tröttande predikningar och föredrag, men efter en stilla välgörande snarkning borta i ett hörn på orgelläktarn var man snart lika pigg igen, bara man hörde Josephson preludiera på orgeln.

Och med gälla, intensiva röster sjöng man timme efter timme i tretton dar utan att tröttnas och slutade efter ärkebiskop Sundbergs monumental och storvulna afskedspredikan sista dagens middag med ett mäktigt unisont "Vår Gud är oss en väldig borg", i hvilken ärkestiftets hela prästerskap stående deltog.

Näst Gunnar Wennerberg finns det ingen ungdomens kompositör, som lämnat ett så outplånligt, rent uppsaliensiskt intryck efter sig som Jakob Axel Josephson.

Visst äro August Södermans studentkompositioner i mångt och mycket genialare, ännu mera rent svensk-svenska i klangen med "Bondbröllopet" i spetsen, men Josephson kallar alltjämt det specifika Fyrisminnet med all sin glädje, allt sitt djupa vemod till lif på ett rent fascinerande sätt.

Fråga hvilken gammal studentsångare som helst, om han inte tänker just på Uppsala, när han sjunger:

"Stjärnorna tindra re'n
högt upp på himmelen,
jorden är still.
Vinden har somnat in,
sakta för vännen min,
bedja jag vill.
Förs du vid drömmars hand
fjärran till min längtans land.
Hör du min röst?
Här vill jag kalla dig.
Säg! — vill du följa mig,
ljufvaste tröst."

Det är månsken öfver staden, alla sofva i stilla ro, och en dubbelkvartett har smugit sig in på en gård eller klättrat öfver planket till en liten trädgård.

"Hvad blix ur sköldmöns blickar,
hur stålblank Hildur nickar"

alias Körners: "Du Schwert an meiner Linke", öfversatt af Per Daniel Amadeus Atterbom och med musik af ingen mindre än Carl Maria von Weber, är naturligtvis den ordinarie väcksången.

Är det vår i luften, följer säkert en vårsång strax efter, och det finns ingen hyllning till våren, som särskildt gossarne i O. D. på åttio- och nittio-talen sjöngo med större kärlek än

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd
erhåller Ni till Eder figur

fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre,
Kjollmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reform-
dräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin)
50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationa'dräktmönster 1 kr.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd
af likvid insändes till

Mästersamuelsgatan 43, Stockholm

Iduns Mönsterafd.

Josephsons jublande, just Uppsalavåren så här-
ligt beskrivande:

“Värliga vindar draga,
skyarnes dok det tunga
undan för solens unga blick,
för dess strålars glans.
Jublande lärkor glada
nicka vid vänligt möte,
sippor ur drifvans sköte
lyfta sin blyga krans.”

(Forts.)

“Maten är halfva födan.”

Lösryckta blad ur en
Stockholms-
uteätarens
antecknin-
gar.
Upphittade
af
Jonas
Brag.

Ett sammanträffande.

DE HADE ICKE sett hvarandra på åtskilliga
år, då de af en slump på samma gång in-
trädde i samma matsal. De voro studentkam-
rater och hvad var naturligare än att de slo-
go sig tillsammans, den ene nu välbeställd huf-
vudstadslektor och den andre en ansedd läkare
i landsorten.

De hade fått den digra matsedeln i sina
händer. Doktorn log ett förtrytsamt leende,
när han ögnade igenom densamma:

— Jaså, det är sig likt! Fortfarande samma
onaturliga äflan att hålla en matsedel, fullklot-
rad med rätter. Det borde dock vara klart,
att kvaliteten måste bli lidande därpå, ty om-
sättningen kan ju omöjligt stå i proportion till
rätternas antal.

— Du har rätt, detta ha vi ännu endast till
en mycket ringa del kommit ifrån. Såväl i
mat som dryck skola vi ha en mångfald att
välja på. Vi äta och dricka etiketter. Sådan
är nu en gång vår vana. Ändra den, så gör
du ett storverk. Titta på bordet därborta!
Där sitta fyra familjefäder, som slagit sig lösa
för att äta middag ute. De ha enats om smör-
gåsbrödet, men sedan är det slut; hvar och
en sitter och tuggar på sin “älsklingsrätt”, och
när de nu skola dricka ett glas vin, så komma
de i dispyt om hvilket som “är bäst”.

— Det är gudomligt! Slutet blir väl en
kompromiss, i likhet med den som tycks ha
kommit till stånd därborta. Ser du, där sitta
två herrar och skölja ner laxpudding, genom-
dränkt af skirt smör, med iskall champagne.
Jag hörde, att de beställde den *iskall*.

— Tycke och smak kan ingen förta’.

— För allt i världen, låtom oss vara männi-
skovänner!

De hade redan kommit till den späckade
lammfadeln. Doktorn höjde sitt glas och drack
lektorn till:

— Läckerhet och förfining begära vi ju icke
nu i någon utomordentligare grad, ty vi äta ju
en helt improviserad måltid; men jag måste ge

uttryck åt min tillfredsställelse öfver att vi
verkligen, tvärtemot hvad så ofta är fallet,
blifvit undfägnade med *gammal* fisk och *ungt*
kött. Det förtjänar att erkännas, skål!

Och de stötte med välbehag sina glas till-
sammans.

— Men du får förlåta mig, fortsatte dok-
torn, om jag äfven tar mig friheten meddela
dig en observation, som icke är odeladt ange-
näm. Den gäller dock icke maten, utan serve-
ringen. Har du iakttagit, huru ganymederna,
nästan utan undantag, hålla sina händer så
godt som öfver halsen på de buteljer, hvilka
de hålla fram åt gästerna. Det är kanske be-
kvämt, men fasligt oaptitligt.

— Du har rätt. Denna observation har jag
ofta gjort. Jag har till och med en gång på-
pekat det för en ganymed här, som ofta brukar
servera mig. Han baxnade, erkände det osmak-
liga i metoden, men — fortsatte att servera på
samma sätt.

— Han är ett offer för en inrotad, dålig
vana. Vi behöfva fackskolor för ganymeder.
Järpen är serverad. Hofmästaren har skrutit
med den.

— Nå, hvad säger du? spørjer lektorn.

— Fågeln är fin, men naturligtvis halvkokt
i stället för stekt. Du måste komma ned till
Skåne och hälsa på mig, så skall jag bjuda dig
på *stekt* fågel.

— Jag märker, att du icke vansläktats från
dina studenttraditioner.

— Ingalunda. Jag har utvecklat dem, men,
såsom jag hoppas, med förstånd och smak.
Jag älskar en god middag, det är, enligt min
uppfattning, en af livets högsta njutningar.
Icke dessa stora festmåltider, där man sitter
som fångslad. Jag vill ha några goda vänner
hos mig — *du* är hjärtligt välkommen — och
dem bjuder jag på lätta, omsorgsfullt red-
da middagar, sådana, som äro ägnade att skänka
inbillningen kraft och förståndet skärpa. Och
vi försmå icke ett godt skämt, utan det betrakta
vi som bästa kryddan på måltiden.

Kritiken var bortbläst. Studentminnena doko
upp. Och när efter middagen den gamla hol-
ländska likören skimrade i glasen, togo gemen-
samt njutna, glada och stämningsfulla ungdoms-
minnen åter livets färg.

“Gommens konst.”

OM DET ÄR SANT, att det är en stor
konst att laga en god måltid, så måste
man äfven komma ihåg, att det knappast är mindre
konst att njuta af densamma. Därtill kräfvades icke
blott erfarenhet, utan säkerligen äfven anlag.

Det är en känd professor och vetenskapsman,
som yttrar dessa ord till den dam, hvilken han
fört till bordet. Hon känner sig en smula
konsternerad samt genmäler:

— Maten är väl dock egentligen till för att
stilla människans hunger.

— Visserligen, min nådiga, men det är af
ej ringa vikt att detta sker på ett behagligt
sätt. Det är att beklaga, att bordets njutning-
gar skola vara förborgade för så många. An-
nars skulle de förvisso visa sig långt mera till
sin fördel än hvad nu ofta är fallet.

— Ja, men jag trodde verkligen inte, att
ni, hr professor, hade tid att tänka på sådant.
Ni har ju er vetenskap och den borde väl ta’
edra krafter i anspråk.

— Icke alla, jag räcker också till för en
god middag. En kulinarisk tänkare har sagt:
Man åldras icke vid bordet. Håri ligger en
djup sanning. Jag vill lefva länge, utan skröp-
lighet.

— Ni tycks verkligen vara en ovanlig män-
niska. Jag har fått lära mig att det är en
dygd att lefva så enkelt som möjligt.

— Visserligen, njutningens fullhet är njut-
ningens död. Det är sant. Men å andra sidan,
ve oss, om vi glömma att vårda hvad frans-
männen kalla *l’art de guele* — “gommens konst”.
Var öfvertygad om att en sådan underlåtenhets-
synd straffar sig själf och blir ytterligare be-
straffad.

— Men ni förvånar er särskildt öfver att jag
såsom vetenskapsman kan ägna mig åt bordets
nöjen. Tillåter ni mig att svara härpå genom att be-
rätta en anekdot, hvilken betecknas såsom hi-
storisk. En glad markisinna tillsporde en gång
på en middag den store tänkaren Descartes:
“Hvad, bruken äfven I, filosofer, äta läcker-
heter?” — “Tror ni då,” genmälde denne, “att
Gud skapat läckerheterna endast för idioterna?”

— Ni är elak, hr professor.

— Visst inte — med obeskriflig kännaremin
plockade han från garnityren kring en hänfö-
rande *mousse de gibier* ännu ett färskt vaktel-
bröst öfver på sin tallrik — visst inte. Jag
har endast velat öfvertyga er om att maten
verkligen är, som man säger, halfva födan.

— Jag tror det, jag tror, att den för er är
mer än halfva födan.

— Medge, replikerade professorn, att den
måltid, vi här njuta, helt enkelt är förtjusande.
Alla de bastanta, tunga och tråkiga saker,
hvarmed vi så rikligen undfägnas, äro helt och
hållet bannlysta. Endast
lätta, förfina-
de säsonggrät-
ter! En verklig liten
idealmiddag. Ni skall icke
försumma
att bevara
matsedeln.
Minnet af
en god mid-
dag är icke
det sämsta
att gömma
på. Se här
har ni me-
nun:

Menu.

Caviar frais

Consommé Solferino

Filet de Sole à la Royale

Mousse de Gibier d’Albuféra

Salpicon d’Homard

Bécasses rôti sur Croutons

Asperges d’Argenteuil

Fraises à la Romanoff

Sveriges på en gång elegan-
taste och mest användbara
modejournal för hemmen. •

Iduns Modellkatalog

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorerad omslag.
Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Oumbärlig för alla sömmer-
skor och alla hem. . . .
Nu är tid att prenumerera.

Nils Krok.

Walter Christmas.

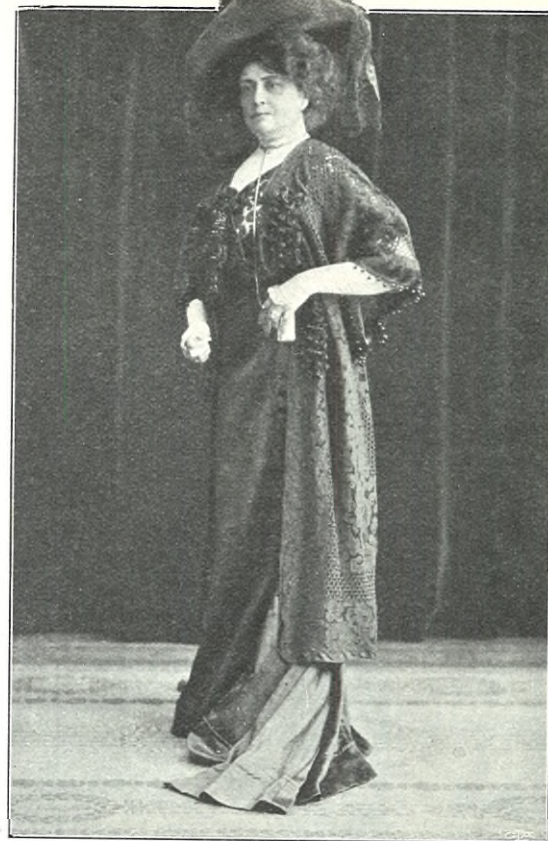
FRU LOTTEN DORSCH. F. FLODIN FOTO.

NÄR FÖRFATTAREN WALTER CHRISTMAS, danskt smidig och danskt produktiv, vid ett par föregående tillfällen ville vinna mark för sina teaterstycken hos vår publik, slog försöket mindre väl ut. Nu har han kommit igen, fått tillträde till vår elegantaste scen och blifvit mottagen med utmärkt vänskap och högaktning. Och ändå är hans skådespel "Skärseld" icke något verk af betydelse. Men rutinen i gestalternas upplinjer, dialogens och handlingens rörlighet göra pjäsen till ett lämpligt scenstycke. Det har till ämne moderskärlekens lifslånga strid för barnet, här personifierad i en dansk-amerikansk varieté-dansös, af hvars kärleksförbindelse med en utvandrad dansk adelsman en son blir frukten. Fadern dör innan barnet kommer till världen; pilten blir sedan i späda år skild från modern och öfverantvarad i sin farbrors händer som uppfostrar honom hemma i Danmark, allt under det modern-dansösen i ett tjugotal år far världen rundt och på sin konst förtjänar stora summor, med hvilka hon, sonen ovetande, betalar hans lif som förnäm odåga i Köpenhamn. Hvad honom beträffar, tror han sin mor vara död och har f. ö. ingen aning om hur det egent-

ligen hänger samman med hans härkomst — en okunnighet, som verkar löjlig från författarens sida, ty nog måste väl en adelsmans son i det lilla Danmark med lätthet kunna utforska, om han är född i ett legitimt äktenskap eller ej. Emellertid kommer modern hem för att få se sin son och ge sig tillkänna för honom, och på denna från franska förebilder hämtade situation är konflikten byggd.

Stycket bäres främst af fru Håkansson, hvars intelligenta framställningskonst, fotad på ett eldfullt artistiskt ingenium, skänker långt mera kött och blod åt fru Lissy Bertrams figur än författaren mäktat. Hos henne blir den transponerad i verklighetens tonarter, äfven då den hos honom är enbart teatereffekt. Hr de Wahl spelar sonen med impulsiv styrka och är konstnärligast i de båda sista akterna. Fru Astri Torsells blida flickgestalt står som ett vackert hvitt skimmer i den mörka kompositionen, hvars öfriga genreartade figurer, godsägaren, journalisten, impressarion och mulattskan återgifvas karaktäristiskt af hrr Riego, Lambert och Olsson samt fröken Bäckström.

Intima teaterns framförande af Strindbergs tragedi "Fadren" blef en ny konstnärlig seger

FRU JULIA HÅKANSSON SOM FRU LISSY BERTRAM I SKÅDESPELET "SKÄRSELD" PÅ KGL. DRAMATISKA TEATERN. ATELJÉ JÆGER FOTO.

för den lilla scenen. Bildande en af spetsarne i författarens dramatiska diktning och kanske den våldsammaste och djupaste litterära framställning af mannens och kvinnans eviga tvekamp på könslifvets och föräldrakänslornas vulkaniska mark som någon litteratur förfogar öfver, borde "Fadren" sedan länge vara ett repertoarstycke på vår främsta talscen. Den svenska likgiltigheten för hvad vi äga stort eller kanske andra, ännu simplare orsaker, har emellertid låtit detta drama komma till uppförande endast ett par gånger för åtskilliga år sedan, hvarefter det lagts undan för att begravas af damm och glömska.

Lyckligtvis biter ej döden på det, som fått evigt lif. Uppståndelsen kommer förr eller senare.

"Loulou", den franska fars, hvarmed Vasa-teatern inledt säsongen, verkar kramp. Hvad den rör sig om behöfver ju inte sägas. Den parisiska farsen behandlar bara ett tema, och på det lefver den kräsliga genom seklerna. Allt beror på den konst, hvarmed detta tema varierar. Författarne till Loulou ha det yttre maski-

1. "DAMER OCH HERRAR STADSFULLMÄKTIGE" PÅ FOLKTEATERN. SCEN UR ANDRA AKTEN. A. BLOMBERG FOTO. — "FÄNRIK STÅL" PÅ DJURGÅRDSTEATERN. 2. FÖRSPELET. FÄNRIK STÅL OCH STUDENTEN. 3 SCEN UR TREDJE AKTEN. GENERAL V. DÖBELN OCH BJÖRNEBORGARNE PÅ KYRKBACKEN VID JUUTAS. A. JONASON FOTO.

En egenhet hos **4711** Eau de Cologne

är känslan af kyla och uppfriskning, som detta märke framkallar.

neriet på sina fem fingrar: deras marionetter springa oförtrutet i dörrar, krypa under bord, byta kläder med hvarandra o. s. v. Men med allt detta äro de fullkomligt meningslösa som individer, de stå ej i den ringaste kontakt med lifvet och ha, för att vara fransmän, sorgligt tomma hufvuden. Det är en ren olyckshändelse, om ett roligt eller anderikt yttrande går öfver deras läppar.

Loulou får på Vasateatern ett godt utförande, och särskildt sprider hr Hedlunds bonvivant-typ en glimt af humorns solvärme öfver de ofrukbara markerna. Som greive Prunier åstadkommer hr Byström med små medel en sant komisk verkan — hans scen med betjäningen i tredje akten är ett litet glansnummer — och fru Winnerstrands Loulou utmärker sig för pikanteri och grace. Men hennes diktning måste ha underbetyg, liksom och fru Barcklinds. Tungan rätt i mun, mina damer, och ut med språket! Vi vilja höra hvad edra röda läppar ha att förkunna, äfven om det är dumt.

På Folkteatern har säsongen startats med ett svenskt folkklustspel "Damer och herrar stadsfullmäktige" af hr Nils Krok, som bekant en af pristagarne i Iduns dramatiska pristäffning.

Det är kvinnorörelsens öfverdrifter författaren vill åt i detta sitt lustspel, hvars lyckligaste poäng är andra akten med ett drastiskt tecknad sammanträde af kvinnliga stadsfullmäktige. I de öfriga akterna ingå revymässiga upptåg, hvilka bryta udden af satiren, i synnerhet som de tangera gränsen för det barnsliga. Spelet är tillfredsställande nog.

Beträffande lustspelet "Kärleksnästet" på Södra teatern var det kort sagt olidligt att åse. Det ogynnsamma intrycket skärptes ytterligare af ett undermåligt utförande. Är det revyerna, som hålla på att tillintetgöra hvarje uns af artistiskt samvete uppe på Mosebacke höjder?

Hur mycket mera stämning och färg är det icke öfver Drachmanns lyriska folkstycke "Strandbybor", hvarmed Östermalmsteatern inleder sin höstsäsong. Äfven den nya bearbetningen af "Fänrik Stål", framförd af dir. Selander på Djurgårdsteatern, låter se sig med fördel och bör särskildt locka ungdomen dit under höstafnarna.

På Sveateatern lyser och lockar Dagmar Hansen jämte en hel del annat, såsom den lyckade förvandlingsdansösen, de smidiga jonglörerna Alonzo, konstskyttarne Yomtall, hvilkas träffsäkerhet är fenomenal, och den pigga La Belle Veola med sin ormlika dans. Men Dagmar står främst i alla fall. Hennes måste ni se och höra.

Nu från de lefvande till den döda!

En af vår scenkonsts mera bemärkta utfövere, fru Lotten Dorsch, har nyligen gått bort efter långvarig sjuklighet.

Fru Dorsch, hvars flicknamn var Hedbom, inträdde i suttonårsåldern som elev vid K. teaterns elevskola, där hon dock ej kvarblef länge af det skäl att de, som hade lärarekallet om händer, förklarade henne oduglig för scenen. Själf kände hon sig emellertid viss på att skulle hon kunna utträta något i lifvet, så blefve det på teaterbanan. Där och ej annorstädes ville hon söka sin lifsuppgift.

Ledd af denna föresats skaffade hon sig engagemang vid ett landsortssällskap, kom därefter till Svenska teatern i Hälsingfors — så många svenska teaterartisters utvecklingsscen — hvarest hon fick försöka sig i stora och kräfvande uppgifter och vann rätt mycken framgång. Med hängifvenhet hade hon kastat sig in i arbetet, och då hon sedermera återbördades till den svenska scenen, var det hos Stjernström på hans Nya teatern, som hon

gjorde sig bemärkt, tills hon som Hjördis i Ibsens "Kämparna på Helgeland" vann den seger, som gjorde henne till en af de bästa bland den dåtida gruppen af talangfulla yngre skådespelerskor. Som hennes främsta sceniska uppgifter må, utom den ofvanstående, nämnas Margaretha i "Faust" och lady Macbeth. För öfrigt var hon mångsidig, därom vittna de skiftande roller på komediens, skådespelets och tragediens fält, hon under sina teaterår vid Dramatiska och Svenska teatern kreerat med skarp intelligens och stor individualiseringsförmåga.

Hennes sårmarke som artist var flärdfrihet och redbarhet i arbetet och en sträfvan att i grund genomtränga uppgiften, sammansmälta den med sitt egna jag. Hon har därför rätt till ett framstående rum i vår teaterhistoria.

ARIEL.

Känslomänniskor.

En återblick i lifvets tidbok af
Hanna Lundholm.

(Forts.)

"KANKE JAG förstår honom," sade Alfa med en tankfull blick.

"En dag förtrodde han sig åt mig — hvarför vet jag inte. Kanske var det därför, att han *måste* tala ut."

"Hade han rätt?"

"Det fick jag aldrig veta. Han talade om att införa mig i sitt hem, men han uppsköt därmed vecka efter vecka, månad efter månad. Sedan dog hans hustru plötsligt af tyfus — denna sjukdom skördade en sommar många offer på den ort, där vi båda hade anställning. Hans hustru var ett bland de första. Då var det som jag på allvar räckte ut min hand mot honom, och jag höll honom fast länge — tills han åter var lugn och hans själföförelser, för den misstanke han hyst, tystats ner. Han behöfde mig och vi voro vänner."

"Kallar du detta vänskap? Han behöfde ju dig, men du kunde ha undvarit honom."

"*En* måste vara den, som räcker ut handen. Värmen i hans hand gick sedan öfver i min under en lång tid."

"Nej, värmen af *din* i hans," sade Alfa.

"Du förstår mig inte," sade fadern och hans stämma förrådade en skymt af otålighet. "Vi behöfde hvarandra. Kanske var jag den, som gaf mest, men det räknade han mig till godo."

"Lär dig att bilda kedja!" fortfor Alfas far. "Räck ut din hand och när du känner den omfattad, då är början rddan gjord! Hjälp sedan till med att foga hand i hand, länk i länk. så att kedjan växer åt alla håll — breder ut sig i oändlighet."

"Jag har gjort motsatsen," sade Alfa med tårade ögon. "Jag har skilt i stället för att foga tillsammans."

"Då måste det bli annorlunda. Sök upp dem, som bitterheten gjort till enstöringar — dem, som frysande dragit sig undan i ensamhet. De ödmjuka, som blifvit skrämda ifrån att räkka ut handen, men längta efter att känna den omfattad. Sök äfven upp de andra!"

"Hvilka andra?" frågade Alfa.

"Dem som bitterheten härdat till att gå genom lifvet med kalla, liknöjda ögon. Glöm inte heller bort dem, som bitterheten försimplat — de äro de svåraste att foga in i kedjan. I momentan hysterisk glädje slå de blindt omkring sig utan att akta, hvar slagen träffa. De slå därför att de själfva blifvit slagna. Se dig om efter dem alla," sade den sjuke slutligen och slöt till ögonen. Nu kände han sig behöfva ro.

"Jag skall försöka," svarade Alfa och strök sakta gång på gång den hvita magra hand, som tungt hvilade på täcket.

XXII.

Läkaren uttalade sig ej med bestämdhet om arten af den sjukdom, hvaraf Alfas far led. Han trodde den vara följden af en specialläkamma, som var typisk för den stat i nya världen, där fadern vistats de sista åren. Om ett tillfrisknande gaf läkaren endast ett mycket svagt hopp, men Alfa kunde omöjligt låta hoppet fara.

Sin mesta tid tillbragte hon i gästkammaren, och den sjuke trötnade aldrig på att höra talas om det lif, hon och Dan förde i det hvita huset uppe på åsbacken. Hon beskref för honom gången af det dagliga arbetet, som växlade med årtiderna. Hon talade om det pекuniära resultatet af detta arbete, och den sjuke frågade, hur mycket de årligen behöfde för att kunna hafva en någorlunda sorgfri tillvaro.

"Vi behöfva inte så mycket," gaf Alfa till svar "Ibland kan jag inte låta bli att förvåna mig öfver. huru små våra lefnadsbehof nu för tiden äro."

Fadern, som vid sin fråga sett upp mot henne med en blick vittnande om bekymmer, slöt till ögonen, sedan han hört svaret — han låg stilla som om han fallit till ro, och händerna hvilade hopknäppta på täcket.

Alfa försökte sig äfven på en beskrifning af den utsikt öfver Sundet, som de hade från fönstret på husets framsida, och hon talade om salens solrostepeter, bjälkarna i taket samt det slitna, sluttande golvet — hon ägde hemtrefnad i hög grad, det framhöll hon uttryckligen. Dan i sin ordning beskref apellén, solgrinden samt de målade landskapen i lekstugan. De senare hade han växt ifrån — det var så ledsamt att ej kunna se dem på samma sätt som förr, men det kunde därför ej falla honom in att taga dem bort. De hade ju en gång beredt honom så stor glädje, och voro som gamla vänner. Lekstugan — numera arbetsrummet — skulle ej ha samma trefnad, om herrgårdarna togos bort.

Dan måste äfven berätta om lifvet i skolan — om lärarna och kamraterna.

"Du, morfar, och rektorn skulle säkert komma bra öfverens," sade Dan.

Magister Löfves godsintet och egendomliga distraktioner framkallade ett godt leende på den sjukas ansikte, och han trötnade aldrig att höra talas om Ehrenfrid, Dans bästa vän, samt de andra gossarna, som hörde till deras koteri. Dan talade äfven om lärarna — om dem som pojkarne tyckte om med en ifver, som kom hans målbrottsstämma att göra de lustigaste språng mellan diskant och bas.

Morfadern trötnade aldrig att lyssna, och han inflickade mängen gång ett ord eller en mening, som kom gossen att studsas, genom den för honom helt och hållet nya belysning, hvilken därvid kastades öfver mycket af det, som han själf upplefvat och iakttagit. "Man lär så mycket af dig, morfar," sade han en dag på sitt frimodiga sätt. "Det förefaller som om under allt, hvad man berättar för dig, låge något, hvarom man själf ingenting vet, och som du genast upptäcker."

Af en tillfällighet hade Dan kommit att nämna höstmarknaden en dag, när han satt inne och pratade med morfadern.

"Vi lefva på höstmarknaden en god del af året," sade han på det gammalkloka sätt, som blifvit en följd af vanan att deltaga i moderns bekymmer och förhoppningar.

Morfadern bad då om en närmare förklaring.

"Jag menar — på inkomsten af höstmarknaden," svarade gossen.

Ett tungt, allvarligt leende gled för ett ögonblick öfver den sjukas drag.

"Hur känner du dig i dag?" frågade Alfa, som kort därefter öppnade dörran och steg in.

"Betydligt bättre," svarade fadern med onaturligt liflig röst. Hårtill lade emellertid ej Alfa märke — hon endast gladd sig åt de med bestämdhet uttalade orden, hvori hon såg, hvad hon så ifrigt önskade se, nämligen ett godt förebud för ett möjligt tillfrisknande.

När Dan gick ut ur rummet för att gå sig af på vandring i skogen med jägmästaren och hans hustru, frågade den sjuke, om ej gossen skulle blifva efter med sin läsning, därför att han tagit sig lof midt under terminen.

"Det tar han snart igen, dessutom har han böcker med sig hit och läser minst ett par timmar hvar dag," gaf Alfa till svar.

Den sjuke drog en suck utan synbar anledning — Alfa frågade om något fattades honom, eller om han önskade någonting särskildt, men fick ett afböjande svar.

Alfa började då tala om den promenad, hon på förmiddagen företagit med fosterfadern.

"I salen ligger en bröstbukett, som jag skall taga in till dig, när jag hunnit ordna den i den hvita porslinsurnan. Aspen har blodröda blad, rönnbären äro fullmogna och björkarna stå fullhängda med guld och kopparslantlar," berättade hon.

"Har frukten blifvit nedplockad?" frågade fadern.

"En stor del af vinterfrukten hänger ännu kvar, men fruktställaren är ändå snart öfverfull. Skörden har i år varit ovanligt god. Jag önskar, att jag tagit med mig några äpplen hemifrån, så kunde du fått smaka — några af dem, som Dan och jag döpt till "gyllenröd" för deras vackra färger.

"När säljer du vinterfrukten?"

"Hufvudsakligen på höstmarknaden. Du kan tro, att då fyller mitt penningskrin," sade Alfa skämtsamt. "Men den vackraste frukten — den som jag själf väljer ut, gömmes till fram mot julen. Då håller jag den dyr — hänsynslöst dyr. Man måste ju vara praktisk och veta taga vara på sina egna intressen," sade hon skrattande.

När läkaren ett par dagar senare kom på besök, blef han mycket öfverraskad af en fråga, som den sjuke gjorde honom. "Skulle det inte vara möjligt att få försöka stiga upp en timmes tid på eftermiddagen? Tiden blir så lång, när man är instängd i samma rum."

(Forts.)

ANVÄND ENDAST SVENSK TVÄTTVÄL "SAVOLIN".

TEKN. A.-BOL. FLORA, GEFLE.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN

Inneh. af Elisabeth Östmans Husm.-
derskurs i Stockholm.

VECKAN 13—19 SEPT. 1908.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; ägg med skinkås; kräfter; mjölk; kaffe eller te med saffransbröd. Middag: Tomatpuré; fisksoufflé med holländsk sås; lammkotletter à la main-tenon med årtor och blomkål; äppel-
beignet med vaniljsås.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; ägg; kaffe eller te. Middag: Persiljefyllt kalff-
bringa med potatis och lingon; bryll-
pudding.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; rissoler af kalkköt (rester från måndag) med skivad smör; mjölk; kaffe eller te. Middag: Palsternackspuré med rostad bröd; gädda stekt i filéer med pressad potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt sill med gräde och lök samt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fläskkotletter med grädd-sås och potatis; blåbärskompost med vispad gräde och schäfferhattar.

TORSdag. Frukost: Smörgåsbord; bifstek med potatis; mjölk; kaffe el-

ler te. Middag: Oxsvanssoppa; ris-
grynspudding med saftsås.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; färsk strömming i låda med potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kötbullar med bruna bönor; saftkräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekte köttbullar med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvad blomkål; smörgås-
pudding med vispad gräde.

RECEPT:

Tomatpuré (f. 6 pers.). 125 gr. risgryn, 1/2 lit. vatten, 1 tsk. salt, 1/2 kg. röda tomater, 2 1/2 lit. buljong, salt, peppar, sherry efter smak.

Beredning: Risgrynen sköljas i varmt vatten och påsätts i kokande saltat vatten samt få koka till en tunn gröt. Tomaterna rensas, sköljas och kokas mjuka i hälften af buljongen, hvarefter de passeras tillika med de kokta risgrynen och den öfriga buljongen. Purén får ett uppkök, skummas och afskummas med kryddorna och vinet. Om så önskas, tillsättes litet fint hackad persilja.

Soppan serveras med croutons.

Fisksoufflé (f. 6 pers.). 100 gr. smör, 100 gr. mjöl, 5 del. gräde, 3 kkp. kokt fisk (1/2 kg. gädda), 6 ägg, salt, hvitpeppar.

Till formen: 1/2 msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Smör och mjöl sammanfräsas och grädden tillsätts litet i sänder under flitig rörning, hvarefter afredningen får ett godt uppkök och hålles upp att kalla. Den kokta fisken plockas fin som risgryn och nedröres i den kalla smeten, jämte äggulorna en i sänder. Den afskummas med kryddorna och sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan slås genast i smord och brödbestrid form och gräddas omkr. 1/2 tim. i ordinar ugnsvärme. Soufflén serveras genast den tages ur ugnen.

Lammkotletter à la mainte-
non (f. 6 pers.). 15 stora kotletter, 1 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 2 ägg, 1 1/2 kkp. stötta skorpor, 1 msk. fint hackad persilja, 1 msk. fint hackad chalottenlök, 3 msk. smör (60 gr.), 4 del. buljong eller vatten.

Beredning: Kotletterna tvättas med en duk doppad i hett vatten. Kot-
letterna huggas därefter, putsas och bultas ett slag på hvarje sida. De

VÅRGÅRDA

(Kungl. Hofleverantör)

HAFREGRYN • HAFREMJÖL

Vid beredningen bortslip
icke — såsom ofta sker för
att gifva grynen hvitare
färg — den gulaktiga, nä-
ringsrika proteinhinnan.
Genom bevarande af denna
bliver grynen mera nä-
ringsrik, finsmakande
och fast (ej lös och slummig).

Obs. Den extra kvalitén i paketerna.

bestros med peppar och salt, doppas i de uppvispade äggen och vändas i en blandning af de stötta skorporna, den hackade persiljan och löken. Kot-
letterna brynas därefter i smöret, den kokande buljongen eller vattnet påspädes och kotletterna få sakta steka fär-
diga, med tätt slutet lock, under 5—
10 min.

De uppläggas på varmt serverings-
fat och garneras med årtor eller fransk
potatis samt persilja.

Äppelbeignet (f. 10 pers.). 225 gr. sötmandel, 10 gr. bittermandel, 200 gr. strösocker, 160 gr. smör, 3 ägg-
gult, 1 äggvita, 12 gr. hvitemjöl, 4 kkp. äppelkompott (2 lit. äppel, 1 1/2 kkp. krossockor, 2 kkp. vatten).

Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Mandeln skällas, tor-
kas i ugn och drives genom mandel-
kvavn, hvarefter den stötes mycket fint
tillsammans med sockret i stenmortel.
Smöret skivas, får kalla och röres där-
efter, tills det blir hvitt, då äggulorna
en i sänder samt äggvitan slagen till
hårt skum, mandeln och mjölet till-
sätts, hvarefter massan omröres väl.
En koppform eller tackjärnspanna
smörjes med kallt smör och bestros
med fint stötta skorpor, den beklädes
därefter på botten och kanterna med
en del af massan samt fylles till tre
fjärdedelar med äppelkompott. Den ö-
riga degen bredes ut som ett lock
över kompotten.

Puddingen gräddas i ordinar ugnsvär-
me omkr. 3/4 tim. Den serveras
afsvalnad, med vispad gräde.

värme omkr. 3/4 tim. Den serveras
afsvalnad, med vispad gräde.

Persiljefyllt kalffbringa (f. 6 pers.). 2 kg. gödkalffbringa, 3 stora knippr persilja, 4 msk. smör (80 gr.), 1/2 msk. salt.

Till stekning: 2 msk. smör, 3/4 lit. kokande buljong eller vatten.

Sås: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, köttsky, 1 del. tjock gräde.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten och bog-
bladet jämte refbenen skäras ut för-
siktigt, så att köttet blir helt. (På
benen kokas buljong hvarmed steken
spädes.) Persiljan sköljes, rensas och
hackas groft samt inarbetas i smöret.
Köttet gnides med saltet och persilje-
smöret lägges på bringan, som därefter
hoprullas och sys igen, hvarefter den
brynes i smöret och får sakta steka i
ugn eller på spisen omkr. 2 tim. Under
stekningen öfveröses köttet omkr.
hvar tionde min. och spädes med bul-
jongen eller vattnet. När steken är
färdig, borttagas alla trådor, bringan
skäres i tunna skivor och upplägges
hel. Köttjus silas och skummas, och
såsen beredes på vanligt sätt och ser-
veras i särskild säsksål.

Palsternackspuré (f. 6 pers.). 6 palsternackor, 2 1/2 lit. efterbuljong, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, salt, hvitpeppar, 1 äggula, 2 del. tjock gräde.

Beredning: Palsternackorna sköl-
jas, skrapas, och skäras i små bitar.
De nedläggas i 1 lit. af den kalla
buljongen och få koka, tills de äro
fullkomligt mjuka, då soppan passeras.
Smör och mjöl sammanfräsas, purén
och resten af buljongen tillsätts och
soppan får koka 10 min., hvarefter
den skummas och afskummas med kryd-
dorna. Äggulan och grädden uppvispas
i soppskålen och purén tillslås under
kraftig vispning.

Den serveras med rostad eller stekt
bröd.

Gädda stekt i filéer (f. 6 pers.). 2 kg. gädda, 2 msk. salt, 1 tsk. ättika, 1 ägg, 1 kkp. stötta skor-
por.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.), 4 kkp. fiskbuljong (kokt på huf-
vud och ryggen), 2 del. tjock gräde.

Beredning: Gädgan fjällas, öpp-
nas, urtages samt sköljes mycket väl
och torkas. Den skäres i filéer, och

SOLO-KAFFE

från

A.-B. Malmö Kaffekompani.

H. M. Konungens Hofleverantör.

Magnetiskt förädladt enligt svensk
patentet n:o 20016 år

det bästa, renaste och drygaste

JAVAKAFFE

som finnes i marknaden och säljes i
femton olika Javablandningar i rikets
förnämsta Kaffe- och Speceriaffärer.

ryggbenet jämte alla småben borttagas.
Fileterna gnidas i med ättika och salt
och få ligga 1 tim. På hufvud och
ryggen kokas buljong. Fileterna in-
klappas i en duk, penslas med det
uppvispade ägget och vändas i de stötta
skorporna. Smöret fräses i en aflång
fiskform eller långpanna, fileterna ned-
läggas däri och insätts i ugnen att få
en vacker gulbrun färg. När fisken är
brunt, spädes den med den kokande
fiskbuljongen och grädden och får steka
med lock omkr. 20 min.

Stekes den i långpanna kan en plåt
läggas öfver den.

Fisken upplägges på varmt serverings-
fat, såsen hälls öfver och anrättningen
garneras med persilja och kokta pota-
tisar.

Fläskkotletter med grädd-
sås (f. 6 pers.). 9 stora fläskkotletter,
1 liten msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar,
2 ägg, 1 kkp. fint stötta skorpor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 5 del. tunn gräde.

Beredning: Kotletterna tvättas
med en duk, doppad i hett vatten,
bultas lätt på båda sidor samt putsas väl.
De bestros med kryddorna och doppas
i de uppvispade äggen samt vändas i
de stötta skorporna. De brynas där-
efter i smöret i en tackjärnspanna, ned-
läggas i en järnkastull; pannan ur-
vispas med grädden och såsen hälls
öfver kotletterna. De få sedan färdig-
steka med lock omkr. 10 min. De
uppläggas på varmt serveringsfat,
garneras med persilja och såsen hälls
öfver.

Skol-Gossdräkter

af stark, marinblå Kamgarns-Cheviot med fodrade benkläder,
(modell enl. vidstående bild)

passande	5	6	7	8	9	10	11	12	13 år
pris kr.	7.75	8.25	8.75	9.25	9.75	10.25	10.75	11.25	11.75

M. BENDIX,

18 Regeringsgatan, 5 Sturegatan, 90 Drottninggatan,
Stockholm.

OBS.! Order till landsorten expedieras endast mot efterkräf.

Dräkt, som i storlek eller i öfrigt ej utfaller till belåtenhet, får utbytas.

Barnfröken.

Bildad, snäll, enkel och framför allt
barnkär flicka, kunnig i sömnad, er-
håller till hösten förmålig plats i
familj i Stlm att sköta och sysset-
sätta 4 barn mellan 7—4 år. Barn-
jungfru finnes. Prima rek. fordras.
Svar till fru Percy Tham, Oxelö-
sund.

I enkelt stilla hem på landet får
undervisningsvan samt i matematik och
pianospelning skicklig lärarinna plats,
att undervisa en flicka i 7:de klass
kurs. Svar med betyg, rek., löneanspråk
till »Fru R.» Bondstorp p. r.

GUVERNANT sökes för en gosse och
en flicka i åldern 12 och 14 år. Språk-
kunskaper fordras. Svar med uppgift
å lön sändes till fru Maria Kallin,
Gästgfvaregården, Näs, Dalarna.

I prästgård på landet (Jönköpings län)
önskas enkel, gladlynt lärarinna (ele-
mentarb.) för två flickor, 11 och 13
år. Vanliga skolämnen, engelska, mu-
sik. Svar med betyg och lönepret.
till »Fru R.» Bondstorp p. r.

ENKEL, anspråkslös lärarinna önskas
nu genast i hem på landet att läsa
med 2 flickor, 4 och 5 kl. kurs, samt en
nybörjare. Bör ej vara under 20 år. Lön
200. Svar till »L.» Hällsta p. r.

LÄRARINNA önskas på landet nu ge-
nast i privat familj, kompetent i en-
gelska, tyska samt pianospelning. In-
sänd ref., löneanspråk till C. A. Sjö-
berg, Ribbingsnäs gård pr Forse-
rum.

I landthushåll, där husmodren är lin-
drigt bröstsjuk, önskas frisk, anspråks-
lös, barnkär flicka, 30—40 år, att sköta
hushållet, samt för öfrigt hjälpa till
inom hemmet. Vana vid sömnad öns-
kas. Svar till »Hösten 1908», Mjöby
p. r.

För barnens hud är det ytterst nödvändigt att den mildaste och finaste tvål användes

”Hylins öfverfettade Barntvål”

besitter dessa egenskaper, och den har därigenom blifvit oun-
bärlig för barnkammaren.

Hylin & Co. Fabr. Aktiebolag,

Kungl. Hofleverantör,
Stockholm.

TVÄNNE enkla, bättre flickor kunna
få plats i ämbetsmannafam. som koker-
ska och husa. Anses som familjemed-
lemmar. Svar till »Ämbetsmannafamilj»,
Iduns exp. f. v. b.

Enkel, bildad flicka

kunnig i matlagning erhåller i höst
plats å större landegendom, att jämte
husmodern deltaga i alla förekommande
göromål. Svar jämte ref., löneanspråk
och foto. till »I. A. L.» Karlskrona.

BARNKÄR ordentlig flicka af god fam-
ilj önskas till egendom för gossar
1 1/2, 7 och 9 år. Svar med foto,
rek., uppgift å pretent. till »Ordning
1908», Iduns exp.

UTI liten familj i större landsortsstad
erhåller bildad flicka plats att sköta
hushållet. Svar med foto. samt uppgift
å ref. och löneanspråk torde snarast
insändas till »G. S.» Jönköping
p. r.

ANSPRÅKSLÖS, bättre flicka får plats
den 1 eller 24 okt. att med husmo-
ders hjälp sköta två treåringar. Svar
med foto. till »Officersfamilj», Väners-
borg p. r.

I godt hem i Stockholm får enkel,
bildad flicka, kunnig i matlagning,
plats, att utan jungfrus hjälp sköta
mindre hushåll. Nya Inack-Byrån,
Brunkebergsg. 3 B., Stlm.

EN enkel barnkär flicka, kunnig i
sömnad erhåller plats att sköta tre
barn om 5, 3 år och 7 månader samt
hjälpa till med städning. Foto., betyg
och uppgift om löneanspråk torde sän-
das till Carlslid, Djursholm.

Barnsköterska.

För en pålitlig och frisk barnsköter-
ska finnes plats nu eller i slutet af
sept. att med tillhjälp af barnjungfru
sköta en flicka på 8 år och en gosse
på 15 månader. Svar snarast möjligt
med lönepret., ref. och foto. till fru
Ella Inackern, Aspenås, Lerum. Bo-
satt i Karlskrona, men tillbringar som-
maren på landet.

Ledig plats.

För barnsköterska

eller enklare barnfröken finnes plats
att tillsammans med fru sköta 2
små flickor. Svar med foto. och löne-
pret. till »Barnkär», Visby p. r.

Hushållerska,

skicklig i all sorts matlagning, bakning,
inläggningar m. m., van att sköta ett
större hushåll samt försedd med de
alla bästa rek. får plats om anmälan
göres hos grevinnan af Ugglas, Adr. t.
o. m. 20 sept. Baggetorps bryggeri,
Värmdöbat, Stockholm — sedermera
Karlaplan 3 a, Stockholm.

Värdinna.

Ung oberoende flicka eller änkefru
af god familj, som med jungfrus till-
hjälp kan sköta ett bättre hem på
landet, erhåller trefflig plats som vär-
dinna. Önskligt vore att sökanden som
sällskap ville medtaga en flicka af
god familj som hushållselev. Svar jämte
foto., ref. och pret. sändes till »Mu-
sikalisk officer», Helsingborgs-Posten,
Helsingborg.

EN arbetsam, ordentlig, omusikalisk
hushållerska erhåller bra plats på landet
i närheten af Stockholm. Jungfru fin-
nes. Svar till fru E. Carlsson,
Pittja.

Hushållerska

fullt kompetent i att sköta ett större
herrgårdshushåll erhåller den 24 okt.
plats hos officersfamilj. Svar med rek.
till »Herregård», Norrköping p. r.

ANSPRÅKSLÖS, ordentlig och arbet-
sam bättre flicka, ej under 25 år,
som är kunnig i matlagning, bakning
och slakt, erhåller plats på landet att
förestå hushållet i mindre hem för stilla
nervsjuka. Lön 250 kr. Eget rum. Svar
till »Vänligt bemötande», Uppsala p. r.

ANSPRÅKSLÖS, bättre flicka får från
medio af okt. plats att under hus-
moders ledning sköta mindre hushåll.
Svar med lönepret. till fru von Hack-
witz, Kristinehamn.

ANNONSER skola vara inlämnade till
Expeditionen senast fredag för att
kunna införas i följande veckas num-
mer.

LEDIGA PLATSER

LÄRARINNA, som genomgått högre
lärarinnesem., helst troende, med un-
dervisningskyldighet i svenska och
främ. språk sökes. Svar med betyg
och löneanspråk till »X. P. Lärarinna»,
under adr. S. Gumæli Annonbyrå,
Stockholm f. v. b.

EN värlek. flicka, kunnig i all slags
sömnad, finner plats från 24 okt. Svar
med foto. till doktorinnan S. Jäger-
skiöld, St. Katrinedal, Göteborg.

Husjungfru

duelig, ordentlig samt värlek., fullt
kunnig i servering och enklare sömnad,
erhåller förmålig plats till den 24
okt. i Helsingborg om betyg jämte foto.
sändas till öfverstinnan Ribbing, Villa
Solliden, Helsingborg.

I närheten af Göteborg finnes plats
hos disponentfamilj för en bildad mu-
sikalisk flicka, som är villig deltaga
i alla inom ett hem förekommande
göromål. Benägna svar jämte rekomm.
under sign. »Disponent», Iduns exp.,
Stockholm.

Sjuksköterskeplatsen

vid Motala Verkstads sjukhus tillträdes
den 1 okt. Löneförmaner: 720 kr. Är-
ligen, bostad, vedbrand och lyse. An-
sökningshandlingar med tjänsteförtec-
kning insändes före 15 sept. till dr
Ekman, Motala.

FORESTANDARINNA för brukshushåll
sökes. Platsen tillträdes nu genast el-
der den 1:sta okt. Ansökan märkt
»Brukshushåll» och åtföljd af foto., be-
tyg m. m. insändes under adr. S.
Gumæli Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

HUSHÅLLERSKA, som är skicklig i
finare matlagning och som med ordning
och trohet vill sköta köksafdelningen
på större herrgård, får plats i höst.
(Köksa finnes.) Svar till »Litet hus-
håll», Iduns exp., Stockholm.

Sjuksköterska

kommer att från den 1 inst. nov. an-
ställas inom Hällaryds kommun, Ble-
kinge län. Lön 500 kr. för år, fri
bostad och vedbrand samt rätt till er-
sättning enligt taxa för enskild sjuk-
vård. Ansökan om platsen, åtföljd af
kompetenshandlingar, frejd- och läkare-
betyg, insändes före den 1 nästa okt.
till kommunalnämndordf. Edvard Jo-
hansson, adress: Trensum.

Ledig plats för föreståndarinna

å Kristianstads fattigvårdsinrättning d.
24 inst. okt. De hufvudsakligaste ällig-
andena för platsens innehafvare äro
att öfvervaka och ansvara för matlag-
ningen samt att leda de kvinnliga hö-
nens arbeten hvarför fordras, dels kun-
skap i enklare matlagning och dels att
kunna bemöta underlydande på ett
lugnt, bestämt och humant sätt. Upp-
lysningar om löneförmaner samt om
platsen i öfrigt lämnas vid begäran
skriftligen eller muntligen. Ansökning-
gar, åtföljda af betyg och rek. emotta-
gas till och med den 9 inst. sept. å
Fattigvårdskontoret

I likarhem, närheten af Stockholm, får
musikalisk, undervisningsvan lärarinna
plats. Elev, 12 års flicka. Nya Inack-
Byrån, Brunkebergsg. 3 B., Stlm.